

KS. ANDRZEJ MEGGER

Instytut Liturgiki i Homiletyki KUL

e-mail: amegger@kul.lublin.pl

DOI: <http://dx.do.org/10.18290/rt.2017.64.12-14>

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ
INSTYTUTU LITURGIKI I HOMILETYKI KUL
W ROKU AKADEMICKIM 2016/2017

1. ETATOWI PRACOWNICY INSTYTUTU (13)

A. Nauczyciele akademicki zatrudnieni na stanowisku:

a) profesora zwyczajnego: ks. Stanisław Dyk, ks. Zdzisław Janiec;

b) profesora nadzwyczajnego: ks. Bogusław Migut, ks. Waldemar Pałęcki,
ks. Piotr Kulbacki;

c) adiunkta: ks. Zbigniew Głowacki, ks. Leszek Pintał, Michał Wyrostkiewicz;

d) asystenta: ks. Michał Dąbrówka, ks. Michał Klementowicz, ks. Mirosław
Kowalski, ks. Tomasz Lisiecki, ks. Andrzej Megger.

B. Nauczyciele akademicki posiadający tytuł profesora: ks. Stanisław Dyk,
ks. Zdzisław Janiec.

C. Nauczyciele akademicki posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego:
ks. Stanisław Dyk, ks. Zdzisław Janiec, ks. Piotr Kulbacki, ks. Bogusław Migut,
ks. Waldemar Pałęcki, Michał Wyrostkiewicz.

D. Nauczyciele akademicki posiadający stopień naukowy doktora: ks. Michał
Dąbrówka, ks. Zbigniew Głowacki, ks. Michał Klementowicz, ks. Mirosław Kowal-
ski, ks. Tomasz Lisiecki, ks. Andrzej Megger, ks. Leszek Pintał.

2. KATEDRY

a) Katedra Historii Liturgii

b) Katedra Homiletyki

c) Katedra Liturgiki Pastoralnej

d) Katedra Teologii i Duchowości Liturgicznej

3. PRACE NAUKOWE

A. ARTYKUŁY (36):

1. DĄBRÓWKA Michał, Latreutyczny wymiar homilii, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 12, s. 23-35.
2. DĄBRÓWKA Michał, [Recenzja]: S. Dyk, Homilia – droga do żywego poznania misterium Chrystusa, Kielce: Wydawnictwo Jedność 2016, ss. 215, „Scripturae Lumen” 8(2016), s. 603-606.
3. DYK Stanisław, Homilia jako przykład syntezy teologii, „Kieleckie Studia Teologiczne” 15(2016), s. 239-254.
4. DYK Stanisław, Jezus – przyjaciel grzeszników. Homiletyczna interpretacja przypowieści o miłosiernym Samarytaninie (Łk 10,30-37), „Studia Teologiczne. Białystok–Drohiczyn–Łomża” 34(2016), s. 179-195.
5. DYK Stanisław, Psalm responsoryjny jako źródło homilii mszalne, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 12, s. 37-46.
6. GŁOWACKI Zbigniew, Sakramentalność liturgii słowa Bożego we Mszy Świętej, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), s. 5-19.
7. JANIEC Zdzisław, Ks. Wincenty Granat o eschatologicznym Obliczu Bożego Miłosierdzia, „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 109(2016), nr 3-4, s. 200-204.
8. JANIEC Zdzisław, Kult Maryi w świetle publikacji ks. W. Granata, „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 110(2017), nr 1-2, s. 98-113.
9. JANIEC Zdzisław, Miłosierdzie – dziełem Ducha Świętego, „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 109(2016), nr 7-8, s. 510-514.
10. JANIEC Zdzisław, Potrójny wymiar Oblicza Miłosierdzia Bożego, „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 109(2016), nr 5-6, s. 397-407.
11. JANIEC Zdzisław, Przeżywanie Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia, „Kronika Diecezji Sandomierskiej” 109(2016), nr 5-6, s. 365-370.
12. JANIEC Zdzisław, The Manifestations of the Devotion to the Divine Mercy (Divine Mercy Devotion – St. Faustina, the Apostle of Mercy), „Boletín Eclesiástico de Filipinas” 2016, s. 248-256.
13. JANIEC Zdzisław, The Triple Dimension of the Divine Mercy, „Boletín Eclesiástico de Filipinas” 2016, s. 257-266.
14. KLEMENTOWICZ Michał, Funkcja fatyczna języka homilii i kazań, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 12, s. 61-74.
15. KLEMENTOWICZ Michał, Sprawozdanie z Konferencji naukowej pt. „Dyrektorium Homiletyczne – rewolucja czy echo Soboru”, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 12, s. 163-164.
16. KLEMENTOWICZ Michał, The hate speech, new or well-known phenomenon? „Kultura–Media–Teologia” 25(2016), s. 19-29.
17. KOWALSKI Mirosław, Obraz macierzyństwa Maryi w wybranych euchologiach mszalnych „Collectio Missarum de Beata Maria Virgine”, „Kieleckie Studia Teologiczne” 15(2016), s. 25-46.

18. KOWALSKI Mirosław, Recepcja kanonów Codex Iuris Canonici (1917) dotyczących sakramentów inicjacji chrześcijańskiej w dokumentach i statutach Synodus Dioecesana Kielcensis (1927), „Liturgia Sacra” 22(2016), nr 1, s. 121-136.
19. KOWALSKI Mirosław, Reception of resolutions of the Council of Trent for use in the liturgy at „Bożogrobcy” on the basis of selected texts Constitutiones Generalis Capituli Miechoviensis, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 71-84.
20. KULBACKI Piotr, Miłosierdzie w ewangelizacyjnym programie wyzwolenia ks. Franciszka Blachnickiego, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 6, s. 185-201.
21. KULBACKI Piotr, Mistagogiczny charakter odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 85-105.
22. LISIECKI Tomasz, Problemy formacji muzycznej duchownych w Polsce, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 107-120.
23. MEGGER Andrzej, [Recenzja]: Aleksander Schmemmann, Liturgia śmierci i kultura współczesna, przekład Jarosław Charkiewicz, Warszawa: Warszawska Metropolia Prawosławna 2015, ss. 160, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 191-195.
24. MEGGER Andrzej, Eucharystia w procesie wtajemniczenia chrześcijańskiego, „Roczniki Teologiczne” 63(2016) z. 8, s. 21-41.
25. MEGGER Andrzej, Sprawozdanie z działalności naukowo-dydaktycznej Instytutu Liturgiki i Homiletyki KUL w roku akademickim 2015/2016, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 169-177.
26. MEGGER Andrzej, Sprawozdanie z działalności naukowo-dydaktycznej Instytutu Liturgiki i Homiletyki KUL w roku akademickim 2014/2015, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 12, s. 155-168.
27. MEGGER Andrzej, Sprawozdanie: Święty w liturgii Kościoła i pobożności ludowej. 52. Sympozjum Wykładowców Liturgiki na Wydziałach Teologicznych i w Wyższych Seminariach Duchownych, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 182-186.
28. MIGUT Bogusław, Auf der Suche nach der Synthese in der Theologie. Die liturgische Theologie der römischen Schule, „Liturgisches Jahrbuch” 66(2016), s. 169-185.
29. MIGUT Bogusław, Eucharystia między historią a eschatologią, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 43-56.
30. MIGUT Bogusław, Liturgiczny obraz Trójjedynego Boga, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 12, s. 75-87.
31. PAŁĘCKI Waldemar MSF, [Recenzja]: J. Mieczkowski, „Jednoczący charakter liturgii stacyjnej w Rzymie”, Wydawnictwo Benedyktynów, Tyniec 2015, ss. 550. ISBN: 978-83-7354-588-5, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 195-199.
32. PAŁĘCKI Waldemar MSF, The Celebration of the Mystery of the Incarnation of the Son of God in Light of Processions in Post-Tridentine Rituals of Wrocław of the 18th and 19th Centuries, „Roczniki Teologiczne” 63(2016), z. 8, s. 121-140.
33. WYROSTKIEWICZ Michał, Ekologia ludzka jako poszerzona perspektywa ekologiczna, „Teologia i Moralność” 19(2016), nr 1, s. 59-69.
34. WYROSTKIEWICZ Michał, Ekologiczne wymiary edukacji instytucjonalnej, „Scientific Bulletin of Chełm – Section of Pedagogy” 7(2016), nr 2, s. 83-92.

35. WYROSTKIEWICZ Michał, Infoethics – a new trend in the science, „Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University” 3(2016), nr 2-3, s. 32-38.
36. WYROSTKIEWICZ Michał, Od cytatu do plagiatu – eksploracje infoetyczne (cz. 1), „Biuletyn Edukacji Medialnej” 14(2016), nr 2, s. 120-129.

B. MONOGRAFIE (2):

1. JANIEC Zdzisław, Fatima wczoraj i dziś, Sandomierz 2016, ss. 206.
2. PINTAL Leszek, Przepowiadanie wielkopostne, Lublin 2016, ss. 384.

C. AUTORSTWO ROZDZIAŁU W MONOGRAFII:

1. DYK Stanisław, Duszpasterstwo rodzin w parafii, w: Rekolekcje rodzin w parafii, red. D. Lipiec, Lublin 2016, s. 77-96.
2. DYK Stanisław, Głoszenie Chrystusa w roku liturgicznym, w: Głosimy Pana Jezusa Chrystusa. Treść przepowiadania, red. H. Sławiński, Kraków 2017, s. 147-171.
3. JANIEC Zdzisław, Prośby Kościoła o wstawiennictwo Maryi w tekstach Mszy św. i wielkich antyfonach Liturgii Godzin, w: „Chlubimy się nadzieją chwały Bożej” (Rz 5,2). Księga dedykowana ks. prof. dr. hab. Janowi Decykowi, red. K. Filipowicz, Warszawa 2016, s. 173-182.
4. KULBACKI Piotr, Katechizmowe ujęcie roli świętego Józefa w misterium zbawienia, w: Święty Józef w liturgii Kościoła i pobożności ludowej („Studia Liturgiczne”, t. 12), red. W. Pałęcki, A. Megger, Lublin 2016, s. 73-86.
5. MIGUT Bogusław, Liturgiczny obraz Trójjedynego Boga (2), w: „Chlubimy się nadzieją chwały Bożej” (Rz 5,2). Księga dedykowana ks. prof. dr. hab. Janowi Decykowi, red. K. Filipowicz, Warszawa 2016, s. 105-116.
6. PAŁĘCKI Waldemar MSF, „Benedictio fontis baptismalis” w średniowiecznych rękopisach liturgicznych w Polsce, w: Miejsca chrztów, urzędnienia baptyzmalne i ceremoniał chrzcielny od starożytności chrześcijańskiej do soboru trydenckiego, red. A.M. Wyrwa, Poznań 2016, s. 275-304.
7. PAŁĘCKI Waldemar MSF, Miejsce muzyki w liturgii. Muzyka „siostrą” liturgii?, w: „Gloriam Dei per musicam pronuntiare”. Teologiczna refleksja nad muzyką sakralną, red. S. Garnczarski, J. Królikowski, Tarnów 2017, s. 51-66.
8. PAŁĘCKI Waldemar MSF, Znaczenie nadziei w życiu pustelniczym w świetle egzort i modlitw w potrydenckiej tradycji kamedulskiej, w: „Chlubimy się nadzieją chwały Bożej” (Rz 5,2). Księga dedykowana ks. prof. dr. hab. Janowi Decykowi, red. K. Filipowicz, Warszawa 2016, s. 91-101.

4. SYMPOZJA, KONFERENCJE, SESJE

A. SYMPOZJA I KONFERENCJE – ORGANIZACJA I WSPÓLORGANIZACJA /W ramach Instytutu Liturgiki i Homiletyki KUL/

1. Ekumeniczna Szkoła Słowa Bożego, Katolicki Uniwersytet Lubelski, 18.05.2017.
2. Ks. Franciszek Blachnicki (1921–1987) – wychowawca wolnych ludzi. Konferencja naukowa – Warszawa – Sejm RP, 18.03.2017.

3. Liturgia i ewangelizacja, Konferencja Instytutu Liturgiki i Homiletyki KUL oraz Koła Naukowego Teologów, Katolicki Uniwersytet Lubelski, 18.05.2017.
4. Liturgia i ewangelizacja, sympozjum ogólnopolskie, Katolicki Uniwersytet Lubelski, 18.05.2017.
5. Liturgia i nowa ewangelizacja. Konferencja Międzynarodowa, Katolicki Uniwersytet Lubelski, 8-9.06.2017.
6. Miłosierni jak Ojciec – program dla parafii. Sympozjum pastoralno-liturgiczne, Łódź-Porszewice, 10-13.10.2016.
7. Pedagogia ministrancka ks. F. Blachnickiego – w 30-lecie śmierci Czcigodnego Sługi Bożego. Konferencja naukowa: *Ad Ecclesiam vivam*, Katolicki Uniwersytet Lubelski, 08.03.2017.
8. Profesjonalizm w komunikacji. Studium homiletyczne przepowiadania we Mszach św. z udziałem dzieci, Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie, 01.12.2016.
9. Sługa Boży – ks. Wincenty Granat w perspektywie beatyfikacji, Ćmielów – Sandomierz, 09-10.12.2016.
10. Sługa Niepokalanej. Konferencja popularnonaukowa Stowarzyszenia Diakonia, Częstochowa, 25-26.02.2017.

B. REFERATY NA SYMPOZJACH KRAJOWYCH

1. DĄBRÓWKA Michał, Brak aktualizacji antropologicznej zagrożeniem dla poprawnej komunikacji homiletycznej, Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie, 01.12.2016.
2. DĄBRÓWKA Michał, Czy na Słowie wszystko się kończy? – Liturgia miejscem, gdzie Słowo staje się Ciałem, Katolicki Uniwersytet Lubelski, 18.05.2017.
3. DĄBRÓWKA Michał, Elementy patrystyczne w polskiej homiletyce, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 20.09.2016.
4. DĄBRÓWKA Michał, Homilia narzędziem nowej ewangelizacji, Katolicki Uniwersytet Lubelski, 08.06.2017.
5. DYK Stanisław, Homilia jest symfonią albo kakofonią. Co głosić, aby nie zagubić istoty liturgicznego przepowiadania?, Organizacja: Referat Duszpasterstwa Ogólnego Diecezji Tarnowskiej, WSD w Tarnowie, 9-10.02.2017.
6. KLEMENTOWICZ Michał, Apel jako forma perswazji w kaznodziejstwie, Wyższe Seminarium Duchowne w Rzeszowie, 01.12.2016.
7. KLEMENTOWICZ Michał, Pojęcie „społeczeństwa sieci”. Analiza znaczeniowa, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, 16-17.09.2016.
8. KULBACKI Piotr, Kościół miejscem wyzwolenia człowieka. Konferencja naukowa: „Polska teologia wyzwolenia wobec wyzwań współczesności”, Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 27.02.2017.
9. KULBACKI Piotr, Kościół wspólnotą ludzi wolnych. Konferencja naukowa: „Ks. Franciszek Blachnicki (1921–1987) – wychowawca wolnych ludzi”, Warszawa-Sejm RP, 18.03.2017.
10. KULBACKI Piotr, Mariologiczne aspekty wyzwolenia człowieka, Częstochowa, 26.11.2016.

11. KULBACKI Piotr, Rekolekcje ewangelizacyjne w koncepcji ks. Franciszka Blachnickiego. Konferencja naukowa: „Miłosierni jak Ojciec – program dla parafii”, Łódź, 11.10.2016.
12. MEGGER Andrzej, Bierzmowanie: czy jeszcze sakrament inicjacji chrześcijańskiej?. Konferencja ogólnopolska: „Bierzmowanie – po co?” XVII Pelplińskie Spotkania Duszpasterskie, Pelplin 29.10.2016.
13. MEGGER Andrzej, W kierunku ewangelizacyjnej odnowy kultu Eucharystii poza Mszą św. Konferencja międzynarodowa: „Liturgia i nowa ewangelizacja”, KUL, 08-09.06.2017.
14. MIGUT Bogusław, Aktywne uczestnictwo w liturgii Eucharystii. Konferencja Międzynarodowa: „Liturgia i nowa ewangelizacja”, KUL, 08-09.06.2017.
15. MIGUT Bogusław, The Liturgy as a „Political” Act. Konferencja Międzynarodowa „Liturgy and Politics”, Warsaw University – Notre Dame University, 08.11.2016.
16. PAŁĘCKI Waldemar MSF, Ewangeliarz i ewangelista jako średniowieczne księgi liturgiczne. Konferencja naukowa: „Ewangelista płocki z XII wieku”, Warszawa UKSW, 27.10.2016.
17. PAŁĘCKI Waldemar MSF, Mistagogiczny wymiar formacji seminaryjnej. Konferencja naukowa: „Formacja seminaryjna jako przestrzeń wzrastania w wierze”. 52. Konferencja Rektorów Wyższych Seminariów Duchownych Diecezjalnych i Zakonnych w Sanktuarium Matki Bożej Licheńskiej, Licheń Stary, 07.09.2016.
18. PAŁĘCKI Waldemar MSF, Misterium liturgii w ujęciu Benedykta XVI. Konferencja naukowa: „Benedykt XVI i liturgia”, Toruń 20.04.2017.
19. PAŁĘCKI Waldemar MSF, Officium Divinum – fenomen modlitwy chrześcijańskiej we wczesnym średniowieczu. Konferencja naukowa: „Amalariusz z Metz. Święte obrzędy Kościoła I”, Lublin, KUL–TN KUL, 18.01.2017.
20. WYROSTKIEWICZ Michał, (Anty)wartości mowy nienawiści?. Konferencja: „Stop mowie nienawiści w Sieci. Hejting i trolling w komunikacji społecznej w internecie”, Warszawa, 5.10.2016.
21. WYROSTKIEWICZ Michał, Język współczesnego przepowiadania narzędziem dotarcia do słuchaczy. Konferencja: „Profesjonalizm w komunikacji. Studium homiletyczne przepowiadania we Mszach świętych z udziałem dzieci”, Rzeszów, 1.12. 2016.
22. WYROSTKIEWICZ Michał, W trosce o kompetentnych odbiorców. Konferencja: „Edukacja Medialna 2.0”, Warszawa, 31.05.2017.

C. REFERATY NA SYMPOZJACH ZAGRANICZNYCH

1. DYK Stanisław, Il programma accademico per la nuova evangelizzazione (Università Cattolica di Lublino), Pontificio Consiglio per la Promozione della Nuova Evangelizzazione, Rzym (Włochy), 26-27.04.2017.
2. WYROSTKIEWICZ Michał, University in the Information Society. Konferencja: „The Mission of the modern University”, Ostroh (Ukraina), 11.5.2017.

5. DOKONANIA W ZAKRESIE SZTUK MUZYCZNYCH:

1. LISIECKI Tomasz, Hodie in Bethlehem, dyrygowanie koncertem kameralnym, 22.12.2016.
2. LISIECKI Tomasz, Koncert kolęd, 15.01.2017.
3. LISIECKI Tomasz, Koncert kolęd, 29.01.2017.
4. LISIECKI Tomasz, Koncert muzyki pasyjnej, 09.04.2017.
5. LISIECKI Tomasz, Vivat Academia, dyrygowanie koncertem kameralnym, 25.10.2016.

6. PRZEWODY NAUKOWE

A. OSIĄGNIĘTE STOPNIE I TYTUŁY NAUKOWE

1. JANIEC Zdzisław: Stopień profesora zwyczajnego nauk teologicznych, 22.02.2017.

B. ROZPRAWY DOKTORSKIE

1. DYK Stanisław (promotor): ks. Mariusz Szymanik, Ks. Józefa Kudasiewicza koncepcja profetycznego wymiaru posługi kapłańskiej, 24.10.2016.
2. DYK Stanisław (promotor): o. Łukasz Krauze OMI. Założenia teologiczne neoevangeliizmu w przepowiadaniu Billy Grahama. Studium homiletyczne, 23.05.2017.
3. DYK Stanisław (promotor): o. Maciej Baron SVD, Środowiska wielkowiejskie – *locus* współczesnej ewangelizacji, 21.09.2017.
4. DYK Stanisław (promotor): o. Oscar Michał Maciaczyk OFM, Obraz doskonałego ucznia (Mt 5,1-48) w polskim przepowiadaniu posoborowym. Studium homiletyczne, 26.06.2017.
5. PAŁĘCKI Waldemar MSF (promotor): ks. Krzysztof Szabela, Służba Boża obrządku łacińskiego we Lwowie w dobie przemian dziejowych (1945-2012), 29.09.2016.

C. PRACE LICENCJACKIE I MAGISTERSKIE

1. GŁOWACKI Zbigniew: 1 praca magisterska
2. JANIEC Zdzisław: 1 praca magisterska
3. KLEMENTOWICZ Michał: 3 prace magisterskie
4. KOWALSKI Mirosław: 2 prace magisterskie
5. MIGUT Bogusław: 5 prac magisterskich

D. RECENZJE

1. habilitacyjne (imię i nazwisko recenzenta; ilość recenzji):
 - DYK Stanisław: 2 recenzje;
2. doktoraty:
 - DYK Stanisław: 1 recenzja

3. magisterskie:

- DYK Stanisław: 3 recenzje;
- GŁOWACKI Zbigniew: 5 recenzji;
- JANIEC Zdzisław: 2 recenzje.

7. KIERUNKI BADAŃ NAUKOWYCH W INSTYTUCIE LITURGII I HOMILETYKI KUL

KATEDRA HOMILETYKI

W Katedrze Homiletyki realizuje się badania związane z przedmiotem zainteresowania homiletyki fundamentalnej, materialnej i formalnej. W zakresie homiletyki fundamentalnej Katedra w swoich badaniach zajmuje się przede wszystkim teologicznymi podstawami przepowiadania, liturgią jako miejscem i źródłem przepowiadania słowa Bożego, posoborową teologią homilii oraz recepcją współczesnej nauki Kościoła o homilii w polskim przepowiadaniu homilijnym. Wiele prac badawczych poświęconych jest także wypracowaniu konkretnych sposobów realizacji wezwania Kościoła do podjęcia nowej ewangelizacji. W zakresie homiletyki materialnej badania prowadzone w Katedrze Homiletyki skupiają się wokół treści przepowiadania homilijnego, od której w głównej mierze zależy zbawcza moc homilii. Chodzi tu z jednej strony o wierność podstawowym źródłom, jakimi są Biblia i liturgia, a z drugiej o taki sposób przekazu treści, który będzie zgodny z nauczaniem Kościoła o homilii oraz dostosowany do kulturowych wymogów współczesności. Należy podkreślić, że polska homiletyka materialna ciągle wymaga dopracowania i całościowego ujęcia. Przepowiadanie homilijne w Polsce jest w swej treści często pozbawione elementu teologicznego i cechuje się dużym stopniem ogólności. Dlatego w ramach Katedry wypracowuje się treści współczesnego przepowiadania homilijnego. Katedra zajmuje się także opracowaniem zasad kaznodziejskiej interpretacji homilijnych źródeł. Wiele prac badawczych poświęconych jest homiletycznej teorii i praktyce wybitnych kaznodziejów polskich. Katedra prowadzi także badania nad współczesnym kaznodziejstwem związane z wiernością kerygmatowi ważniejszych perykop ewangelicznych.

Prace badawcze prowadzone w zakresie homiletyki formalnej dotyczą sposobów przepowiadania słowa Bożego, w tym wykorzystania współczesnych form przekazu wiary oraz wypracowania języka kaznodziejskiego. Celem tych badań jest wykazanie sposobów atrakcyjnego i skutecznego przekazu słowa Bożego. W tym dziale badań Katedra odwołuje się także do retoryki, aczkolwiek nie w jej klasycznej odmianie, lecz w postaci teorii komunikacji. Prowadzone tutaj badania koncentrują się na kazaniu jako wydarzeniu komunikacyjnym i na komunikacyjno-interakcyjnym wymiarze formacji kaznodziei.

Ponieważ homiletyka ma charakter interdyscyplinarny, Katedra w swoich badaniach odwołuje się także do osiągnięć nauk teologicznych (biblistyka, dogmatyka, liturgia) i humanistycznych (psychologia, pedagogika, socjologia, filozofia). Chodzi o uprawianie homiletyki w jej kontekście. Wezwaniem, stojącym przed badaniami prowadzonymi w Katedrze Homiletyki, jest ukazanie homilii i homiletyki jako przy-

kładu syntezy teologicznej. Chodzi tu o syntezę słowa Bożego, celebracji liturgicznej i chrześcijańskiego życia. W takim ujęciu homilia łączy w sobie wszystkie dyscypliny teologiczne: mówi o zbawczym misterium Boga (czym zajmuje się teologia biblijna, dogmatyczna i fundamentalna), reflektuje nad życiem chrześcijańskim (czym zajmuje się teologia moralna, teologia duchowości) oraz jest ukierunkowana na liturgię i z niej wychodzi (por. DFK 16; KL 16). W Katedrze kontynuowane będą także badania związane ze współczesnymi uwarunkowaniami przepowiadania związanymi ze współczesną kulturą, która podlega nieustannie dynamicznym zmianom.

W badaniach naukowych Katedra Homiletyki koncentruje się również na poszukiwaniu sposobów dotarcia z orędziem Chrystusa – Pana, Zbawiciela i Mesjasza do współczesnego człowieka, wierzącego i zdechrystianizowanego. W czasach nowej ewangelizacji bowiem nie wystarczy powielanie modelu duszpasterstwa masowego i ograniczanie się wyłącznie do głoszenia kazań z ambony do zgromadzonych w kościele wiernych. Nowa sytuacja życiowa Polaków, proces dechrystianizacji, zmieniająca się ludzka moralność, mentalność, problemy i potrzeby domagają się nowych sposobów mówienia o Jezusie Chrystusie.

KATEDRA HISTORII LITURGII

W Katedrze Historii Liturgii prowadzone są badania nad formami pobożności ludowej w sanktuariach polskich, uwzględniające rozwój historyczny służby Bożej w oparciu o księgi liturgiczne, źródła pozaliturgiczne, jakimi są kroniki, księgi wotów, próśb i podziękowań oraz literatura historyczna związana z danymi miejscami kultu religijnego. Ponadto zagadnienia związane z przedstawieniem wymogów liturgiczno-prawnych celebracji po Soborze Watykańskim II. Dla pełnego ukazania rozwoju służą badania prowadzone nad liturgią przedsoborowych ksiąg kościelnych.

Przedmiotem badań są formy pobożności ludowej zawartej w modlitewnikach polskich oraz przejawy kultu liturgicznego we wspólnotach zakonnych na ziemiach polskich. Kolejnym polem badawczym jest wykorzystanie technik informacyjnych i mediów w działaniach duszpasterskich (przebadanie możliwości korzystania z ICT w ramach liturgii). Określenie podmiotowych aspektów eksploatacji informacji, rozwijanie koncepcji infoetyki i infokomponentu w środowisku naturalnym osoby ludzkiej, a także formacja liturgiczna w parafii – *actuosa participatio* w grupach liturgicznych.

KATEDRA LITURGIKI PASTORALNEJ

Pierwszy nurt badań Katedry Liturgiki Pastoralnej aktualnie podejmuje istotę kultu maryjnego w liturgii Kościoła. Ponieważ temat pobożności maryjnej wzbudza wiele kontrowersji wśród teologów, mariologów i liturgistów, stąd też istnieje pilna potrzeba merytorycznych badań opartych na nauczaniu Kościoła i socjologicznych analizach. Badania prowadzą do oceny aktualnej sytuacji oraz wskazują, uwzględniając teologiczne podstawy kultu maryjnego, konkretne rozwiązania duszpastersko-liturgiczne.

Drugi nurt badań naukowych podejmuje problematykę kształtu życia liturgicznego w diecezjach polskich. Przedmiotem analiz jest wymiar historyczno-praktyczny służby Bożej, który ukazuje rozwój liturgii na przestrzeni dziejów w wybranych die-

cezzach, a także wymiar praktyczny – badający możliwość adaptacji założeń teoretycznych w konkretnych działaniach liturgiczno-duszpasterskich. Obydwa wymiary badań: historyczny i praktyczny stanowią podstawę do wypracowania prawidłowego modelu liturgiczno-pastoralnego wspólnot Kościoła.

Trzeci kierunek badawczy obejmuje zagadnienia formacji liturgicznej, biblijnej i muzycznej osób bezpośrednio związanych z liturgią. Podstawę badań stanowią dokumenty Kościoła, które nieustannie wskazują na konieczność kształtowania kandydatów do kapłaństwa, kapłanów, świeckich szafarzy Eucharystii i innych.

KATEDRA TEOLOGII LITURGII I DUCHOWOŚCI LITURGICZNEJ

W Katedrze Teologii Liturgii i Duchowości Liturgicznej prowadzone są badania nad teologią sakramentów świętych w świetle tekstów eucharystycznych, biblijnych oraz aktualnego nauczania Magisterium Kościoła. Drugim ważnym tematem jest teologia celebracji liturgii po Soborze Watykańskim II i uczestnictwa w liturgii całego kapłańskiego ludu Bożego, duchownych i świeckich.

Ponadto istnienie katedry i kierunek badań wyznaczają tendencje rozwojowe we współczesnej teologii. Najnowszym polem badawczym jest duchowość liturgiczna w teologii amerykańskiej i europejskiej. W główny cel badań wpisuje się upowszechnienie teologii liturgicznej, która – jako nowy i interdyscyplinarny sposób uprawiania teologii – integruje wszystkie dyscypliny teologiczne wokół paradygmatu kultu i ukierunkowuje je na życie chrześcijańskie. Ze względu na istnienie jej wielu modeli, badania zmierzają ku ich porównaniu z najbardziej zaangażowaną społecznie amerykańską teologią liturgiczną. Z głównego celu badań wynika także konieczność wypracowania integralnego modelu teologii liturgicznej, uwzględniającego kontekst teologii europejskiej, w tym także polskiej. Badania nad tymi zagadnieniami wydają się być bardzo ważne dla dalszego rozwoju teologii liturgicznej, ale też teologii jako całości.